

ентації на справу, повазі до структур і правил, плануванні часу чи розмежуванні професійної і особистої сфер, українцям же, на їх погляд, притаманні орієнтація на ієрархію, непрямий менеджмент конфліктів і проблем, гнучке поводження з правилами, нестійка самовпевненість.

Отже, міжкультурну компетенцію можна визначити і як обізнаність індивідууму в культурних стандартах/нормах/правилах іншої нації та його здатність до адекватної реакції і поведінки у випадках прояву цих стандартів.

3. Базовий матеріал для ідентифікації культурних стандартів — у рамках зазначеного підходу — утворюють *конкретні, невидумані й проблемні ситуації* з практики роботи і спілкування німців за кордоном і представників інших націй з німцями, в тому числі і в Німеччині. Тобто, йдеться про ситуації, в яких колізія різних культурних стандартів (різних норм поведінки і комунікації) призвела до непорозумінь, неприємних несподіванок чи й конфліктів, що не сприяло швидкому й ефективному виконанню завдань і належному робочому клімату в колективі. Детальний опис таких непростих у міжкультурному контексті випадків з їх інтерпретацією, поясненнями їх можливих історичних причин і порадами щодо подолання «культурних бар'єрів» можна знайти, зокрема, в публікаціях «Die Deutschen — Wir Deutsche» («Німці — ми німці», С. Шроль-Махль) та «Begrüßlich in der Ukraine» («На роботі в Україні», Л. Фінк, Ш. Груттауер, А. Томас).

4. Дидактично підготовлене використання зазначених ситуацій у навчальному процесі з німецької мови сприятиме виконанню головної мети іноземномовної підготовки студентів і матиме низку істотних переваг:

— студенти працюватимуть не з абстрактними прикладами з відомими висновками (на кшталт: «З німцями завжди необхідно бути пунктуальним»), а тренуватимуть конкретну (комунікативну) поведінку в конкретних ділових чи буденних ситуаціях;

— студенти отримають привід для роздумів, для критичного погляду на власні правила поведінки та на традиції і звичаї іншого народу, що розвиває відчуття й сприйняття культурного розмаїття та суттєво сприяє міжкультурному порозумінню;

— тренування мовленнєвих навичок (комунікативної компетенції) відбуватиметься за таких умов у тісному взаємозв'язку з формуванням міжкультурної компетенції та розвитку розумових здібностей студентів, що можна розглядати як переконливу ознаку ефективного й інтенсивного навчального процесу.

Гавриш О. О., канд. філол. наук, доцент
кафедри німецької мови

ERFOLGSFAKTOREN BEI DER VORBEREITUNG DER PROJEKTARBEIT (ФАКТОРИ УСПІХУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ПРОЕКТНОЇ РОБОТИ)

Projektarbeit ist eine effektive Form des handlungsorientierten Studiums, weil sich Studierende dabei in Gruppen zusammenfinden, um in Eigenverantwortung ein Problem oder eine Aufgabe zu erarbeiten und die Ergebnisse öffentlich zu präsentieren. Damit die Vorbereitung der Projektarbeit effektiv verläuft und zum Erfolg führt, muss man einige wichtige Erfolgsfaktoren berücksichtigen.

Der erste entscheidende Erfolgsfaktor ist die **Zielsetzung**. Ein Ziel ist ein in die Zukunft projiziertes Ergebnis. Die Studenten müssen genau wissen, was sie eigentlich wollen. Man braucht eine klare Vorstellung von dem angestrebten Ergebnis, das erreicht werden soll. Ein Ziel muss realistisch und in seinen Qualitäten präzise beschrieben werden. Um sicher zu sein, dass ein Ziel auch erreichbar ist, brauchen Studierende natürlich das dazu notwendige *Wissen*, zielrelevante Informationen und Erfahrung.

Der zweite Schritt führt zur Überlegung, wie man ein Ziel erreicht. Bekanntlich führen immer mehrere Wege nach Rom, aber es gilt nun den besten Weg zum Ziel zu finden. Diese Phase nennt man **Planung** und die bedeutet Vorausdenken. Dabei werden die einzelnen Schritte festgelegt, die zum Ziel führen. Innerhalb der Projektgruppe muss entschieden werden, was im Einzelnen von wem, wann und wie getan werden muss, bis das Ziel erreicht wird. Planung ist ein wichtiger Erfolgsfaktor, weil durch gute Vorbereitung in der Durchführung weniger Fehler entstehen. Die Gefahr, frustriert aufzugeben, verringert sich.

Der dritte Erfolgsfaktor ist das **Tun** (die Umsetzung), denn wer weiß, was er will und wie er es erreicht, muss sich entscheiden und handeln. **Tun ist Erfolgsfaktor Nummer 1**, denn ohne Tun geht nichts. Während bei der Zielfindung und Planung Wissen und Erfahrung erforderlich sind, geht es beim Tun um das *Können*. Bei der Umsetzung braucht man Fähigkeiten, die sich im praktischen Handeln beweisen.

Der vierte Faktor zum erfolgreichen Tun ist die **Ausdauer** (Durchhaltevermögen). Sind die Teilnehmer der Projektgruppe ins Handeln gekommen, so entscheidet oft die Entschlossenheit, ob sie auch in schwierigen Situationen, in denen sie der Verzweiflung nahe sind und am liebsten aufgeben wollen, ihre Aufgabe bis zu Ende führen. Da es erfahrungsgemäß auf dem Weg zu seinen Zielen auch immer Schwierigkeiten und Hindernisse gibt, ist Ausdauer eine ganz wesentliche Eigenschaft und für den Erfolg eine unerlässliche Disziplin.

Der fünfte entscheidende Erfolgsfaktor ist die **Identifikation**, d.h., voll und ganz zu seinem Ziel stehen und sich mit dem Ziel identifizieren. Nur wer hinter seinem Ziel steht, wird es auch mit ganzer Kraft erreichen wollen. Zum erforderlichen *Wissen, Können* und *Tun* kommt dann das *Wollen* als vierte Säule des Erfolgs hinzu. Die Identifikation entscheidet über das Wollen und das Wollen entscheidet über die Motivation, die Antriebskraft, mit der sich die Teilnehmer der Projektgruppe auf den Weg zu ihren Zielen machen. Sie bestimmt die Entschlossenheit, mit der die Gruppenteilnehmer auf dem Weg bleiben und sie entscheidet über Temperament und Engagement, wie sie ihre Ziele verfolgen.

Der Erfolgsfaktor **Mut** entscheidet über Anspruch und Niveau der gesetzten Ziele. Er beweist die Risikobereitschaft und ist ein wichtiges Merkmal für unternehmerisches Denken und Handeln innerhalb der Projektgruppe.

Галенко С. М., к.е.н., доцент
кафедри міжнародного обліку і аудиту

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУТНІСТЬ МАЙСТЕРНОСТІ

Сучасним професіоналізмом педагогічної діяльності є нелише науково-педагогічна обізнаність викладача, але й оригінальність і новизна майстерності викладання. Що становить актуальність і перспективність освоєння наук. Педагогічна робота з раціональною витратою часу та застосуванням оригінальних методик дає найкращий педагогічний результат у навчальному процесі.

Педагогічна майстерність являє собою самоорганізовану систему в структурі особистості, де системоутворюючим фактором виступає гуманістична спрямованість, що дозволяє доцільно, за вимогами суспільства, вибудувати педагогічний процес. Фундаментом розвитку професійної майстерності викладача, що дає йому глибину, ґрунтовність, осмисленість дій, виступають науково-професійні знання. Техніка, що опирається на знання і здібності, дозволяє всі засоби впливу пов'язати з метою, тим самим гармонізуючи структуру педагогічної діяльності.

Для забезпечення розвитку освітньої діяльності необхідно базуватись на основі висновків наукових досліджень, а також застосування досвіду успішних технологій. Також необхідною умовою розвитку є новаторство, тобто особисті педагогічні знахідки, які відкривають нові педагогічні знання.

Професійне зростання неможливе без професійного самовдосконалення викладача. Один з основних шляхів вдосконалення є самовиховання — формування людиною своєї особистості відповідно до свідомо поставленої мети. Необхідною умовою повинно бути уявлення про те, яким він має бути, педагогічне кредо самого викладача, усвідомлення ним своєї місії.

Самовиховна діяльність складається з: самопізнання, самоспостереження та самооцінки. Для того щоб удосконалити себе, слід добре знати, що ти уявляєш із себе. Самоспостереження містить у собі елемент аналізу, тобто встановлення причинно-наслідкового залежності між вчинками, поведінкою, емоційним станом та якостями особистості. Адекватна самооцінка дозволяє людині поставитися до себе критично, урівняти свої сили із завданнями та вимогами оточуючих. Неадекватна самооцінка (занижена або завищена) може призвести до гострих внутрішньо-особистих конфліктів.

Так, можливо виділити наступні компоненти педагогічної техніки:

1) уміння викладача керувати своєю поведінкою: володіння мімікою, пантомімою; управління емоціями, настроєм; соціально-перцептивні здібності (здібності проникати у внутрішній світ студента, психологічна спостережливність, пов'язана з тонким розумінням особистості студента і його тимчасових психічних станів): увага, спостережливність, уява; техніка мовлення (дихання, постановка голосу, дикція, темп мови);

2) уміння впливати на особистість і колектив. Основою розвитку педагогічної майстерності є сплав знань і професійної спрямованості, умовою успішності — педагогічні здібності, засобом, що додає цілісність професійної діяльності викладача, — вміння у галузі педагогічної техніки.